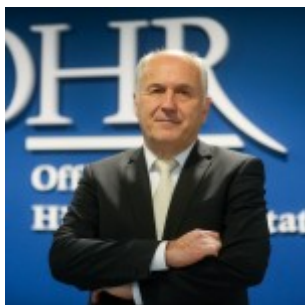

Власти морају да окончају срамно и грубо кршење принципа једнакоправности

Дана 22. децембра 2009. године, Велики савјет Европског суда за људска права донио је пресуду у истакнутом предмету Сејдић и Финци против Босне и Херцеговине у којој се наводи да Устав БиХ и изборни закони садрже дискриминаторне одредбе које онемогућавају грађанима који не припадају категорији “конститутивних народа” да се кандидују на изборима за функције члана Предсједништва БиХ и делегата у Дому народа БиХ.

Пресуда је донесена након потписивања Споразума о стабилизацији и придруживању 2008. године између БиХ и Европске уније. Овим споразумом, Босна и Херцеговина се обавезала да ће рјешавати приоритете из Европског партнерства, а један од њих је измјена изборног оквира у вези са члановима Предсједништва БиХ и делегатима у Дому народа, како би се осигурало пуно поштивање Европске конвенције о људским правима и постпријемним обавезама према Савјету Европе.

Суштина ове десетогодишње пресуде је јасна: Сви грађани БиХ треба да имају иста права. Ово није никаква радикална идеја. Ово је начин како функционишу нормална демократска друштва. Дискриминација по основу нечије националне припадности је облик расне дискриминације, и зато је крајње тешка. Суд у својој пресуди сматра да се различито поступање које се искључиво или у критичном обиму заснива на етничком поријеклу

појединца не може објективно оправдати у савременом демократском друштву које је изграђено на принципима плурализма и поштивања различитих култура. Овом пресудом властима БиХ је наложено да предузму потребне кораке да заштите права грађана те тиме окончају дискриминацију по основу расне и етничке припадности. Међутим, десет година након доношења пресуде Европског суда за људска права, дискриминација се и даље наставља, будући да ова пресуда није имплементирана.

„Анекс 4 Дејтонског споразума, који је Устав ове земље, каже да је Босна и Херцеговина демократска држава, која функционише у складу са владавином права те да се Европска конвенција о заштити људских права и темељних слобода и њени протоколи у Босни и Херцеговини директно примјењују и имају предност над свим другим законима. Имајући то на уму, крајње је вријеме да се сваком грађанину БиХ пружи једнак третман, што је такође утврђено Универзалном декларацијом о људским правима УН-а,“ рекао је високи представник Инцко.

Пресуда у случају Сејдић-Финци није једина пресуда овог суда коју власти БиХ упорно занемарују. Власти такође морају да предузму кораке које је суд наложио у предметима Зорнић, Пилав и Шлаку, што би окончало дискриминацију по основу етничке припадности и пребивалишта.

„Циљ је увијек исти – укинути дискриминацију“, изјавио је високи представник. „Ово је централни елемент којим се Босна и Херцеговина може да учини стварним домом свих њених грађана, без обзира на етничку припадност. Изабрани лидери ове земље треба да се стиде што за цијелу једну деценију нису имплементирали пресуду Европског суда за људска права у предмету Сејдић-Финци, јер на тај начин одржавају постојање дискриминације“.

Како је високи представник констатовао након посљедње сједнице Савјета за имплементацију мира, власти БиХ „неке грађане третирају као мање једнакоправне од других“, нагласивши да су

сви грађани БиХ кажњени садашњим неправедним системом, који је он описао као „неподношљив“.